

SPIS TREŚCI:

Wstęp **Danuta Jaszczak**.....3

PBP w liczbach.....4

Nowości w PBP **Laura Świerczyńska**....9

Książka z rekomendacją **Magdalena Włodarkiewicz**.....11

Polecamy **Laura Świerczyńska, Magdalena Włodarkiewicz**.....11

Kronika PBP **Aleksandra Czajkowska Agnieszka Lewandowska**.....13

Wspieranie działalności bibliotek szkolnych - przykłady działań planowanych przez PBP w Koninie w roku szkolnym 2007/2008 **Danuta Jaszczak**.....14

Prawo autorskie w bibliotece **Agnieszka Pogorzelska**.....16

Zestawienie bibliograficzne opracowane w okresie roku szkolnego 2007/2008 przez PBP w Koninie.....18

Słów kilka o pracy z najmłodszym czytelnikiem **Mirona Adamska**.....18

Terapeutyczna funkcja słowa pisanego **Anna Cichos**.....28

REWERS

Biuletyn wydawany przez Publiczną Bibliotekę Pedagogiczną w Koninie

ZESPÓŁ REDAKCYJNY:

Danuta Jaszczak - red. naczelna
 Aleksandra Czajkowska
 Magdalena Włodarkiewicz
 Mira Olszak
 Elżbieta Woźniak - sekretarz

SKŁAD:

Sebastian Januszkiewicz

ADRES REDAKCJI:

Redakcja REWRES
 Publiczna Biblioteka Pedagogiczna
 62-510 Konin, ul. Przemysłowa 7
 cent. tel./fax. 0~63 242 63 39
 lub 0~63 249 30 40
 e-mail: pbp@pbpkonin.pl
www.pbpkonin.pl

Zasady publikacji w Biuletynie Informacyjnym PBP w Koninie "Rewers".....30

Wstęp

Idea ustawicznego kształcenia jest wymogiem naszych czasów. Permanentne zdobywanie wiedzy, doskonalenie kwalifikacji i umiejętności staje się dla wielu ludzi nie tylko wyborem, ale i koniecznością. I ono właśnie stanowi wyzwanie i szansę dla nowoczesnej biblioteki pedagogicznej. Tę szansę pragnie wykorzystać Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Koninie. Realizując zadania statutowe chcemy nie tylko zaspokajać potrzeby i oczekiwania naszych użytkowników, ale również kreować je, podnosząc i rozszerzając jakość świadczonych usług.

Jednym z priorytetowych działań realizowanych przez naszą Bibliotekę jest współpraca z bibliotekami szkolnymi. Pragniemy integrować środowisko nauczycieli bibliotekarzy, podejmować wspólne przedsięwzięcia, wymieniać doświadczenia. Realizacji tych właśnie zamierzeń mogą służyć także łamy *Rewersu*. Zachęcamy zatem do publikowania materiałów informujących o ciekawych pomysłach i dokonaniach, ale także problemach, z którymi borykają się biblioteki szkolne.

W dzisiejszym numerze *Rewersu* między innymi: informacje na temat współpracy PBP w Koninie z bibliotekami szkolnymi, nowości książkowe i audio-wizualne, formy pracy z najmłodszym czytelnikiem, terapeutyczna funkcja książek i czasopism.

Dyrektor PBP w Koninie

Danuta Jaszczak

Konin, dnia .....2008r.

PBP w liczbach

1. Stan księgozbioru zakupionego w 2007r.

Placówki	Zakup oraz dary	Kwota
Konin	1836	55941,43
Koło	632	23781,00
Słupca	363	11008,88
Turek	570	20085,20
<i>Razem</i>	<i>3401</i>	<i>110816,51</i>

2. Tytuły prenumerowanych czasopism w 2008r.

Tytuły	Placówki			
	Konin	Koło	Słupca	Turek
AURA			X	X
BANK	X			
BIBLIOTEKA W SZKOLE	X	X	X	X
BIBLIOTEKARZ	X	X		X
BIOLOGIA W SZKOLE	X	X	X	X
BIULETYN PAŃSTWOWEJ WYŻSZEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ W KONINIE	X			
BLIŻEJ PRZEDSZKOLA. WYCHOWANIE I EDUKACJA	X			
CHARAKTERY	X		X	
CHEMIA W SZKOLE	X	X		X
CHIP			X	
CHOWANNA	X			
COGITO	X	X		X
DEBIUTY NAUKOWE STUDENTÓW PWSZ W KONINIE	X			
DIALOG	X			
DYREKTOR SZKOŁY	X	X		X
DZIEJE NAJNOWSZE	X			
DZIECKO KRZYWDZONE	X	X		X
DZIENNIK URZĘDOWY MINISTERSTWA EDUKACJI NARODOWEJ	X			
DZIENNIK USTAW	X			
ECHO TURKU	X			X
EDUKACJA	X		X	X
EDUKACJA BIOLOGICZNA I ŚRODOWISKOWA	X			X
EDUKACJA USTAWICZNA DOROSŁYCH	X			
EDUKACJA I DIALOG	X	X	X	X
ENTER	X			
FILM	X			
FIZYKA W SZKOLE	X	X		
FORBES dawniej PROFIT	X			
FORUM	X			

FORUM OŚWIATOWE	X			
FORUM PSYCHOLOGICZNE	X			
GAZETA KDK	X			
GAZETA BANKOWA	X			
GAZETA KLECZEWSKA	X			
GAZETA ŚLUPECKA			X	
GAZETA SZKOLNA	X			
GAZETA WYBORCZA	X			
GEOGRAFIA W SZKOLE	X	X		
GESTALT	X			
GŁOS NAUCZYCIELSKI	X	X		X
GŁOS WIELKOPOLSKI	X	X		
GULIWER	X	X		
INTEGRACJA EUROPEJSKA	X			
INTERNET	X			X
JĘZYK POLSKI	X			
JĘZYK POLSKI W GIMNAZJUM	X	X	X	
JĘZYK POLSKI W LICEUM	X	X	X	
JĘZYK POLSKI W SZKOLE DLA KLAS IV-VI	X	X	X	
JĘZYKI OBCE W SZKOLE	X	X	X	X
KATECHETA	X			X
KINO			X	
KOMPUTER ŚWIAT	X			
KONIŃSKI KURIER OŚWIATOWY	X		X	X
KONTAKT	X			
KOREPETYTOR	X			
KSIĄŻKI. MAGAZYN LITERACKI	X			
KRONIKA WIELKOPOLSKI	X		X	X
KULTURA FIZYCZNA	X			X
KULTURA I EDUKACJA	X			
KULTURA I SPOŁECZEŃSTWO	X			
KURIER ŚLUPECKI			X	
KWARTALNIK HISTORYCZNY		X		
KWARTALNIK PEDAGOGICZNY	X	X	X	X
LIDER	X			X
LITERATURA NA ŚWIECIE	X		X	
LOGISTYKA	X			
MARKETING W PRAKTYCE	X			
MATEMATYKA	X	X		X
MÓWIĄ WIEKI	X		X	
NATIONAL GEOGRAPHIC	X			
NAUCZANIE POCZĄTKOWE	X	X	X	
NAUCZYCIEL I SZKOŁA	X			
NEWSWEEK POLSKA	X		X	
NIE	X			

NIEBIESKA LINIA	X	X		
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ I REHABILITACJA				X
NOTES WYDAWNICZY	X			
NOWA POLSZCZYŻNA	X			
NOWA SZKOŁA	X	X	X	X
NOWE KSIĄŻKI	X		X	X
NOWE ŻYCIE GOSPODARCZE	X			
NOWINY PSYCHOLOGICZNE	X			X
OPIEKA - WYCHOWANIE - TERAPIA	X	X		X
ORGANIZACJA I KIEROWANIE	X			
PAMIĘTNIK LITERACKI	X			
PANI	X			
PEDAGOGIKA SPOŁECZNA	X			
PERSPEKTYWY	X			
POEZJA I DZIECKO	X			
POLITYKA	X			
POLITYKA SPOŁECZNA	X	X		X
POLONISTYKA	X	X	X	X
PORADNIK BIBLIOTEKARZA	X	X	X	X
PORADNIK JĘZYKOWY	X			X
POZNAJ SWÓJ KRAJ	X			
PRACA SOCJALNA	X	X	X	X
PRAKTYKA I TEORIA INFORMACJI NAUKOWEJ I TECHNICZNEJ	X			
PRAWO PRACY	X			
PRESS	X			
PROBLEMY ALKOHOLIZMU	X			
PROBLEMY OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE	X	X	X	X
PRZEGLĄD	X			
PRZEGLĄD BIBLIOTECZNY	X			
PRZEGLĄD HISTORYCZNO - OŚWIATOWY	X			
PRZEGLĄD HISTORYCZNY	X			
PRZEGLĄD KOLSKI	X			
PRZEGLĄD KONIŃSKI	X			
PRZEGLĄD OŚWIATOWY	X			X
PRZEGLĄD WIELKOPOLSKI	X			
PRZEKRÓJ	X			
PRZEWODNIK BIBLIOGRAFICZNY	X	X		
PRZYRODA POLSKA	X			
PSYCHOLOGIA W SZKOLE	X	X		
RACHUNKOWOŚĆ BUDŻETOWA	X			
REMIUM	X			X
REWALIDACJA	X			
REWERS	X	X	X	X

RUCH PEDAGOGICZNY	X			X
RZECZPOSPOLITA	X			
SAMORZĄD TERYTORIALNY	X			X
SŁUŻBA PRACOWNICZA	X			
SPRAWY MIĘDZYNARODOWE	X			
STUDIA PSYCHOLOGICZNE	X			
STUDIA SOCJOLOGICZNE	X	X		
SYBIRAK			X	
SZKOŁA SPECJALNA	X	X	X	
SZTUKA I FILOZOFIA	X			
\$ZUFL\$DA	X			
\$WIAT NAUKI	X			
TRYBUNA	X			
TWÓRCZOŚĆ	X			
TYGODNIK POWSZECHNY	X		X	
UNIA & POLSKA - NIEZALEŻNY MAGAZYN EUROPEJSKI	X			
VICTOR GIMNAZJALISTA	X			
VICTOR JUNIOR	X			
WĘGIEL BRUNATNY	X			
WIADOMOŚCI HISTORYCZNE	X	X		
WIEDZA I ŻYCIE	X		X	
WPROST	X			
WSPÓLNE TEMATY	X			X
WSZYSTKO DLA SZKOŁY	X			X
WYCHOWANIE FIZYCZNE I SPORT	X			
WYCHOWANIE FIZYCZNE I ZDROWOTNE	X	X		X
WYCHOWANIE KOMUNIKACYJNE	X			X
WYCHOWANIE MUZYCZNE W SZKOLE	X	X		X
WYCHOWANIE NA CO DZIEŃ	X	X	X	X
WYCHOWANIE TECHNICZNE W SZKOLE	X	X		X
WYCHOWANIE W PRZEDSZKOLU	X	X	X	X
WYCHOWAWCA	X	X		X
ZARZĄDZANIE ZASOBAMI LUDZKIMI	X			
ZESZYTY LITERACKIE	X			X
ZESZYTY NAUKOWE PAŃSTWOWEJ WYŻSZEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ W KONINIE	X			
ZESZYTY SZKOLNE	X			
ŻYCIE SZKOŁY	X	X	X	X

3. Liczba czytelników zapisanych w roku 2007.

Placówki	Liczba czytelników			
	nauczycieli	studenci	inni	razem
Konin	584	1332	930	2846
Koło	163	477	336	976
Słupca	82	344	141	567
Turek	147	442	384	973
<i>Razem</i>	<i>976</i>	<i>2595</i>	<i>1791</i>	<i>5362</i>

4. Czytelnia – Odwiedziny wg grup użytkowników (2007r.)

Placówki	Liczba odwiedzin czytelników			
	NAUCZYCIELE	STUDENCI	INNI	Razem
Konin	926	2041	2153	5120
Koło	342	1196	597	2135
Słupca	190	431	259	880
Turek	423	150	0	573
<i>Razem</i>	<i>1881</i>	<i>3818</i>	<i>3009</i>	<i>8708</i>

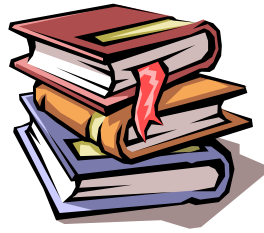
5. Stan zatrudnienia – liczba etatów na dzień 31.12.2007r.

Placówki	NAUCZYCIELE				ADMINI-STRACJA I OBSŁUGA	Razem
	Staży-ści	Kontra-ktowi	Miano-wani	Dyplomo-wani		
Konin	1	3	4	4	8 i ½	20 i ½
Koło	-	-	3	-	¾	3 i ¾
Słupca	-	-	-	2	½	2 i ½
Turek	-	-	1 i ½	1	½	3

Opracowano na podstawie sprawozdania rocznego PBP i filii za rok 2006

Nowości w PBP

BAUMER BERNICE H.

JAK dyslektyczne dziecko nauczyć czytania: wypróbowana metoda dla rodziców i nauczycieli / Bernice H. Baumer; tł. z ang. Dorota Kozińska. - Warszawa: Klub dla Ciebie, 2007. - 198 s. ; 21 cm
Sygn. 87925

BOKUS BARBARA

PSYCHOLOGIA języka dziecka / red. Barbara Bokus, Grace W. Shugar; tł. z ang. Ewa Haman [i in.]. - Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2007. - 462 s. ; 24 cm . - (Psychologia : Teksty Źródłowe ; 3)
Sygn. 87898

CHOMCZYŃSKA-RUBACHA MARIOLA

PLEĆ kulturowa nauczycieli: funkcjonowanie w roli zawodowej / Mariola Chomczyńska – Rubacha, Krzysztof Rubacha. - Kraków: Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2007. - 188 s. ; 24 cm
Sygn. 87940

CYTOWSKA BEATA

DZIECKO chore: zagadnienia biopsychiczne i pedagogiczne / red. Beata Cytowska, Barbara Winczura. - Kraków: Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2007. - 399 s. ; 25 cm
Sygn. 87912

DASZYKOWSKA JADWIGA

JAKOŚĆ życia w perspektywie pedagogicznej / Jadwiga Daszykowska. - Kraków: Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2007. - 182 s. ; 24 cm
Sygn. 88053

DĘBSKA DANUTA

WYCHOWANIE przez piosenkę: śpiewnik dla klas IV-VI szkoły podstawowej / Danuta Dębska. - Kraków: Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2007. - 37 s.: nuty; + CD 323
Sygn. 88054

GAJDA JANUSZ

MEDIA w edukacji / Janusz Gajda; IS. Szkoła Pedagogiczna ZNP Wyższa. - Wyd.6. - Kraków: Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2007. - 218 s. ; 24 cm
Sygn. 87689

KOŁAKOWSKI ARTUR

ADHD - zespół nadpobudliwości psychoruchowej: przewodnik dla rodziców i wychowawców / współaut. Artur Kołakowski [i in.]. - Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne, 2007. - 239 s. : il., wyk. ; 24 cm
Sygn. 87189

ŁOBOCKI MIECZYŚLAW

W trosce o wychowanie w szkole / Mieczysław Łobocki. - Kraków: Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2007. - 310 s. ; 24 cm
Sygn. 87957

ŁOBOCKI MIECZYŚLAW

WYCHOWANIE moralne w zarysie / Mieczysław Łobocki. - Wyd. 3. - Kraków: Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2007. - 215 s. ; 24 cm
Sygn. 87622

NECKA EDWARD

PSYCHOLOGIA poznawcza / Edward Nęcka, Jarosław Orzechowski, Błażej Szymura. - Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2007. - 739 s. ; 24 cm +CD 313
Sygn. 87591

OSZWA URSZULA

DZIECKO z zaburzeniami rozwoju i zachowania w klasie szkolnej: vademecum nauczycieli i rodziców / Urszula Oszwa. - Kraków: Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2007. - 140 s. ; 25 cm
Sygn. 87910

PLUTA TERESA

PROFILAKTYCZNO – wychowawczy program przeciwdziałania agresji u dzieci w młodszym wieku szkolnym / Teresa Pluta. - Wyd.3. - Kraków: Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2007. - 77 s. ; 24 cm
Sygn. 87913

PYŻAŁSKI JACEK

NAUCZYCIELE - uczniowie: dwa spojrzenia na dyscyplinę w klasie / Jacek Pyżalski. - Kraków : Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2007. - 96 s. ; 24 cm
Sygn. 87911

Laura Świerczyńska

Książka z rekomendacją

W listopadzie 2007 r. Związek Sybiraków przekazał Bibliotece Pedagogicznej „Księgę Sybiraków. Pamięć zmarłym – żyjącym pojednanie: 1928, 1988, 1998, 2000”. Księga opisuje dzieje Związku po jego reaktywowaniu.

Związek Sybiraków działa od 19 lat, jako kontynuacja przedwojennego Związku, funkcjonującego w latach 1928-1939. Jest to organizacja osób represjonowanych na terenie byłego

ZSRR. Aresztowani i wywiezieni spędzili wiele lat w łagrach, więzieniach i miejscach karnego zesłania. Wielu z nich zmarło w nieludzkich warunkach. Świadkowie historii, którzy wrócili do kraju postanowili opowiedzieć prawdę o wydarzeniach ze Wschodu. Tak powstała kronika faktów i myśli członków Związku Sybiraków.

Księga ukazuje dokonania Związku, jego Oddziałów i Kół. Obok części opisowej kronika zawiera wiele fotografii sztandarów, pomników, obelisków i innych obiektów ufundowanych i zbudowanych dzięki staraniom członków Związku.

Zachęcamy wszystkich naszych czytelników do tej wspaniałej lektury, która niewątpliwie stanie się trwałym dorobkiem polskiej kultury politycznej.

„Księga Sybiraków” dostępna jest w czytelnicy.

Magdalena Włodarkiewicz

*****

Polecamy

Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Koninie zaprasza do zapoznania się z najnowszą ofertą nowości audiowizualnych.

Zbiory naszej Biblioteki zostały poszerzone o filmowe pakiety: historyczny i edukacyjny, które na pewno staną się cennym źródłem informacji dla uczniów starszych klas szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół średnich.

Filmowy Pakiet Historyczny składa się z dziesięciu filmów dokumentalnych tematycznie związanych z najnowszą historią Polski. Do pakietu dołączono zbiór konspektów, które nauczyciel może wykorzystać do przeprowadzenia lekcji na podstawie obejrzanych filmów.

Filmowy Pakiet Edukacyjny podzielono na dwie serie: Lekcje Przestrogi i Lekcje Przestrogi 2. Każda z serii obejmuje po pięć nowel edukacyjnych w formie fabularnej. Filmy dotyczą zagrożeń współczesnej młodzieży, min. dotyczą problemu narkotyków, alkoholizmu, przemocy, sekt, ADHD, czy uzależnień od mediów. Przedstawione materiały zostały wzbogacone komentarzami psychologa. Pakiet opatrzone w konspekty lekcji dla nauczycieli.

Filmowy Pakiet Historyczny:

1. 17.IX.1939	CD 402
2. I rozradują się poniżone kości	CD 403
3. Sprawiedliwi wśród narodów świata	CD 404
4. Partyzanci spod Łysiny	CD 405
5. My od „Sztubaka”	CD 406
6. Spalić kościół	CD 407
7. SKS – przełamywanie strachu	CD 408
8. Musicie być mocni, musicie być wierni	CD 409
9. Solidarność – kruszenie murów	CD 410
10. PRL – laboratorium Pieriestrojki	CD 411
11. Konspekty pracy na podstawie filmów	dt 254

Lekcje Przestrogi:

1. Życie pod murem	CD 392
2. Co każdy powinien wiedzieć o narkotykach	dt 248
3. Tv story	CD 393
4. Co każdy powinien wiedzieć o mediach	dt 249
5. Obietnica	CD 394
6. Co każdy powinien wiedzieć o alkoholu	dt 250
7. Oni	CD 395
8. Co każdy powinien wiedzieć o przemocy	dt 251
9. W sidłach	CD 396
10. Co każdy powinien wiedzieć o sektach	dt 252

Lekcje Przestrogi 2:

1. Nikotyna – legalny narkotyk	CD 397
2. Przyjaciół	CD 398
3. Piotrek	CD 399
4. WWW.w sieci...	CD 400
5. ADHD już z tobą nie wytrzymam	CD 401
6. Konspekty pracy na podstawie filmów	dt 253

Laura Świerczyńska
Magdalena Włodarkiewicz

Kronika PBP Rok 2007

- ❖ We wrześniu 2007 r. pożegnaliśmy koleżankę Marię Sochę i dyrektor Zofię Robaszkiewicz – Kajdę, które po wielu latach pracy w Bibliotece odeszły na emeryturę.
- ❖ Nowym dyrektorem Biblioteki została pani Danuta Jaszczak.
- ❖ Z dniem 1 września 2007 r. została zatrudniona Agnieszka Pogorzelska w Dziale Wypożyczeń z Magazynem.
- ❖ Z okazji Międzynarodowego Dnia Bibliotek Szkolnych PBP w Koninie zaprezentowała wystawę zdjęć, przedstawiających działalność bibliotek szkolnych regionu konińskiego.
- ❖ 27 października 2007 r. wyszła za mąż nasza koleżanka Laura Lewandowska, zmieniając nazwisko na Świerczyńska.
- ❖ 14 listopada 2007 r. w PBP w Koninie odbyło się spotkanie inauguracyjne współpracy bibliotekarzy szkolnych. W konferencji wzięli udział nauczyciele bibliotekarze z regionu konińskiego. Organizatorami imprezy byli pracownicy PBP w Koninie, na czele z dyrektorką panią Danutą Jaszczak. W wyniku spotkania zostało powołane Forum Bibliotekarzy. Konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem, przebiegała w miłej i koleżeńskiej atmosferze. Uczestnicy mieli również okazję zapoznać się z nowościami, jakie posiada Biblioteka, dzięki specjalnie na tę okazję przygotowanej wystawie.
- ❖ 20 listopada 2007 r. o godz. 13.00 w Górnicy Domu Kultury „Oskard” w Koninie, odbyła się konferencja poświęcona tematyce wychowania w szkole i placówce oświatowej pod hasłem: „Postawa, której szukamy”. Pracownicy PBP w Koninie, specjalnie na tę okazję, przygotowali dwa zestawienia bibliograficzne: „Postawa, której szukamy. Wybór literatury”, „Bogusław Śliwerski. Wybór literatury” oraz wystawę książek o tematyce wychowawczej i autorstwa prof. B. Śliwerskiego.
- ❖ W grudniu pracownicy Publicznej Biblioteki Pedagogicznej w Koninie kolejny raz podjęli się Mikołajkowej akcji dla dzieci z Pogotowia Opiekuńczego. Dzieciom zostały przekazane przybory szkolne (długopisy, zeszyty, bloki, kredki, farby).
- ❖ 12 grudnia 2007 w PBP w Koninie odbyło się pierwsze spotkanie Forum „Rola bibliotekarzy w tworzeniu i gromadzeniu prezentacji multimedialnej w szkole”.

**Aleksandra Czajkowska
Agnieszka Lewandowska**

* * * * *

Wspieranie działalności bibliotek szkolnych - przykłady działań planowanych przez PBP w Koninie w roku szkolnym 2007/2008

Celem Publicznej Biblioteki Pedagogicznej, określonym w jej Statucie, jest zaspokajanie i rozwijanie potrzeb czytelniczych: kształcących się i doskonalących nauczycieli, doradców metodycznych, studentów przygotowujących się do zawodu nauczyciela, uczniów szkół publicznych i niepublicznych, studentów szkół wyższych z regionu konińskiego a także innych osób zainteresowanych sprawami oświaty.

Jednym ze statutowych zadań PBP w Koninie jest wspieranie działalności bibliotek szkolnych. W związku z tym w roku szkolnym 2007/2008 Biblioteka kontynuuje podejmowane wcześniej formy wspierania bibliotek szkolnych, ale także proponuje nowe inicjatywy.

W listopadzie 2007 r. zostało powołane *Forum Bibliotekarzy* - cykliczna forma wymiany doświadczeń dla bibliotekarzy szkolnych.

Podstawowe cele *Forum* to:

- doskonalenie warsztatu pracy,
- wymiana doświadczeń,
- wspieranie nowatorskich inicjatyw,
- rozwój zawodowy bibliotekarzy.

Planowane formy realizacji:

- konwersatorium,
- wizyty studyjne w bibliotekach,
- konferencje,
- wystawy,
- projektowanie materiałów edukacyjnych.

Tematem grudniowego *Forum* była *Rola bibliotekarzy w tworzeniu i gromadzeniu prezentacji multimedialnej w szkole*. Uczestnicy obejrżeli i otrzymali prezentację przygotowaną przez koleżankę Laurę Świerczyńską będącą instruktorem, w jaki sposób tworzyć prezentację w programie Power Point, wymieniali się doświadczeniami w tworzeniu i wykorzystaniu własnych prezentacji multimedialnych wzbogacających warsztat pracy bibliotekarza szkolnego. Spotkanie stało się okazją do nawiązania bliższych kontaktów między bibliotekarzami prezentującymi bardzo różne placówki. Kolejne *Forum Bibliotekarzy* odbędzie się w lutym 2008 r. Wizyta studyjna w bibliotece Szkoły Podstawowej nr 15 w Koninie stanie się przyczynkiem do dyskusji i wymiany doświadczeń na temat *Formy pracy biblioteki szkolnej*.

Inne, proponowane przez PBP w Koninie formy wspierania bibliotek szkolnych to między innymi:

- Prowadzenie lekcji bibliotecznych - pomoc nauczycielom bibliotekarzom szkolnym oraz nauczycielom innych przedmiotów w realizacji edukacji czytelniczej medialnej. Oferta lekcji dla wszystkich typów szkół obejmuje kilkanaście tematów i jest ciągle otwarta - istnieje możliwość zgłaszania indywidualnych potrzeb w tym zakresie. Proponujemy na przykład następujące tematy: *Poznajemy Publiczną Bibliotekę Pedagogiczną w Koninie*, *Słuchanie bajek terapeutycznych*,

Czytamy legendy o Koninie, Rodzaje źródeł informacji, Pismo i jego historia, Wyszukiwanie informacji w Internecie i multimedialach, Kształcenie umiejętności korzystania z katalogu i kartoteki zagadnieniowej, Opis bibliograficzny i bibliografia załącznikowa, Kształcenie umiejętności korzystania z katalogu i kartoteki zagadnieniowej, Korzystamy z katalogu on-line różnych bibliotek. Lekcje odbywają się w każdą środę w godzinach od 9⁰⁰ do 14⁰⁰, po wcześniejszym ustaleniu terminu i tematu.

- Opracowywanie tematycznych zestawień bibliograficznych, na przykład:

Biblioteka szkolna i nauczyciel bibliotekarz, Gazetki szkolne, Biblioterapia, Stanisław Wyspiański – bibliografia przedmiotowa, Edukacja przyrodnicza i ekologiczna. Wybór. Literatura przydatna dla młodego nauczyciela, Autyzm, Nadzór pedagogiczny dyrektora szkoły/placówki, Uczeń zdolny, Matematyka w szkole drogą do sukcesu na maturze i w życiu Przygotujemy także inne zestawienia bibliograficzne na zamówienia bibliotek szkolnych.

- Warsztaty metodyczne dla bibliotekarzy szkolnych:
  - *Biblioterapia,*
  - *Kartoteka zagadnieniowa.*
- Wspieranie awansu zawodowego nauczycieli bibliotekarzy szkolnych poprzez:
  - gromadzenie i udostępnianie przepisów prawnych, przykładowych planów rozwoju zawodowego,
  - wymianę doświadczeń,
  - konsultacje indywidualne i porady.
- Pomoc w realizacji ścieżki edukacji czytelniczej i medialnej:
  - prowadzenie lekcji bibliotecznych z zakresu edukacji czytelniczej i medialnej,

- konsultacje indywidualne i porady.
- Konsultacje indywidualne dla nauczycieli bibliotekarzy:
  - instruktaż przywarsztatowy, spotkania robocze służące wymianie informacji i doświadczeń (np. na temat rozbudowanego warsztatu informacyjno-bibliograficznego, doświadczeń w pracy z maturzystami, przepisów prawnych regulujących pracę bibliotek i bibliotekarzy, pozyskiwania darmowych książek i czasopism).
- Wypożyczenia międzybiblioteczne:
  - na potrzeby indywidualne nauczycieli bibliotekarzy,
  - do wykorzystania przy organizowaniu w szkołach wystaw i uroczystości szkolnych.

Nauczycielom bibliotekarzom pro-

ponujemy także realizację wspólnych przedsięwzięć, np. różnego rodzaju konkursów, wystaw tematycznych i pokonkursowych, spotkania z autorami, wystawę gazetek szkolnych. Zachęcamy również do publikowania na łamach Biuletynu informacyjnego PBP w Koninie *Rewers* oraz na stronie internetowej Biblioteki.

Aktualne informacje na temat propozycji dla bibliotek szkolnych zamieszczane są na stronie internetowej PBP w Koninie: www.pbpkonin.pl.

Danuta Jaszczak

Prawo autorskie w bibliotece

Prawem autorskim określa się najczęściej ogół praw przysługujących autorowi dzieła, w tym przepisy, które regulują użytkowanie dzieła przez autora i czerpanie z niego korzyści. Zagadnienia prawa autorskiego w Polsce reguluje ustawa z 4 lutego 1994r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Choć zrozumienie samej definicji prawa autorskiego nie nastrocza problemów, to już określenie, co kryje się pod hasłem praw pokrewnych nie jest tak jednoznaczne. Warto zatem zaznaczyć, że pojęcia prawa pokrewnego obejmuje prawa artystów, organizacji telewizyjnych i wydawców. Wynika z tego jasno, że przedmiotem prawa autorskiego jest sam utwór, a wszyscy Ci, którzy brali udział w jego tworzeniu i rozpowszechnianiu, objęci są prawami pokrewnymi.

Prawo autorskie to trudny temat, nie tylko zresztą w Polsce. Człowiek czuje niestety opór przed płaceniem za coś, co wydaje mu się elementem natury. Muzyka, obraz, śpiew, słowo – sądzimy, że to wszystko powinno być dostępne za darmo. Dopóki sami nie staniemy się twórcami, np. namalowaliśmy obraz, zrobiliśmy artystyczne zdjęcie, napisaliśmy artykuł na dany temat, skomponowaliśmy utwór muzyczny. Wówczas przekonujemy się, jak satysfakcja zaczyna przeplatać się z frustracją, gdyż wiele osób nie przestrzega przepisów chroniących praw twórców do ich dzieł, (czyli „utworów”). Przepisy te są skomplikowane, trudne do wyegzekwowania (szczególnie w Internecie) i nieznanne. Nie wszyscy zdają sobie sprawę, że np. kopiując nie swoje opracowanie, fragment powieści, zawłaszczają sobie czyjś „utwór”. Pamiętajmy jednak przede

wszystkim, że nieznanostwo prawa szkodzi i postarajmy się poznać swoje prawa oraz obowiązki.

Oprócz Internetu kolejnym „źródłem” łamania przepisów stosowanych do praw autorskich są biblioteki. Dzieje się tak, ponieważ to właśnie w tych instytucjach publicznych jest możliwość kserowania całych pozycji książkowych (zwłaszcza literaturę popularno-naukową), poza tym kopiowane są płyty i kasety z muzyką. Te działania wywołały lawinę pytań i problemów wśród środowiska bibliotekarzy. Warto, więc zastanowić się nad pytaniem: czy w związku z tym, o czym pisałam wcześniej warto kserować? Czy można kopiować płyty? Na temat stosowania praw autorskich w bibliotekach powstało wiele publikacji, lecz tak naprawdę żadna do końca nie wyjaśnia przedstawionego problemu nurtującego nie tylko bibliotekarzy.

Art. 28 „Prawa autorskiego” mówi, że biblioteki, archiwa, szkoły mogą sporządzać lub zlecać sporządzenie pojedynczych egzemplarzy utworów opublikowanych, lecz niedostępnych w sprzedaży (handlu), w celu uzupełniania lub ochrony wypożyczać nieodpłatnie. W zakresie swych zadań statutowych można nieodpłatnie udostępniać egzemplarze utworów opublikowanych.

Natomiast w art. 30.1 mowa o ośrodkach informacji jak i dokumentacji naukowo-technicznej, które mogą rozpowszechniać utwory oraz opracowania dokumentacyjne. Możliwe jest również sporządzanie kopii pojedynczych artykułów lub rozdziałów książki, sporządzanie oraz udostępnianie pojedynczych egzemplarzy ilości nie większej niż jeden arkusz wy-

dawniczy, fragmentów opublikowanych utworów.

Dotychczas bibliotekarze mieli problemy z interpretacją przepisów, a więc czy można czytelnikowi kserować fragment utworu i w jakiej objętości? W świetle prawa jednym z punktów jest mowa o objętości jednego arkusza, czyli z prawnego punktu widzenia sprawa jest jednoznaczna – kserować całych książek nie można, gdyż jest to łamanie prawa autorskiego tzw. majątkowego. Osoba kserująca (wykonująca zlecenie) jak i osoba zlecająca łamią prawo, ponieważ działają wspólnie i porozumieniu.

Obecnie obserwujemy, że coraz więcej osób korzysta z usług ksero, a co za tym idzie powstają wciąż nowe punkty kserograficzne. Niestety warunkuje to zjawisko niezadowolenia wśród autorów i pisarzy, wiadomo przecież, że książki szczególnie te popularnonaukowe należą do pozycji najdroższych na rynku.

Pracownicy punktów kserograficznych powinni być pouczeni o tym, kiedy kserowanie staje się nieetyczne i niezgodne z prawem i o tym, że prawo pozwala na kserowanie jednego arkusza. Nielegalna jest oczywiście sprzedaż kserowanych i zabindowanych kopii książek, to zjawisko można szczególnie zaobserwować na uczelniach, a taka działalność niesie za sobą odpowiedzialność karną.

Powyższy temat dotyczy nielegalnego kserowania pozycji książkowych, warto jednak zastanowić się również nad tym, co z kopiowaniem muzyki? Czy reguły prawne tu przedstawione dotyczą również nielegalnego kopiowania płyt i kaset z muzyką? „Prawo autorskie” art. 23 pozwala na kopiowanie płyt i powielanie muzyki, ale wyłącznie dla niewielkiej liczby osób, które są ze sobą spokrewnione lub łączy je więź towarzyska. Płyty można kopiować jedynie na własny użytek, aby móc ich słuchać np. w samochodzie, czy odtwarzać na MP3. Na pewno nielegalne jest rozpo-

wszechnianie kopii odpłatnie, gdyż jest to związane z czerpaniem korzyści finansowych z pracy innych osób. Do zachowań nieetycznych należy z pewnością kupowanie pirackich płyt i rozpowszechnianie utworu muzycznego dla licznej grupy odbiorców.

„Prawo autorskie” art. 72, mówi o „niezbędności” kopii zapasowej, w tym przypadku nie można odnosić się wyłącznie do uruchamiania czy działania programu. W głównej mierze należy zwrócić tu uwagę na to, że dopuszczalne jest sporządzanie kopii zapasowej, jeśli jest to niezbędne do zapewnienia dalszego korzystania z programu w przypadku utraty lub uszkodzenia programu komputerowego.

Art. 75 przyjmuje natomiast, że dozwolone jest sporządzanie kopii jedynie jednej kopii zapasowej wówczas, gdy otrzymaliśmy od producenta kopię wraz z oprogramowaniem. W związku z tym użytkownik może sporządzać tylko jedną kopię zapasową i tylko wtedy, gdy producent nie dostarczył żadnej kopii. Jednocześnie użytkownik nie może korzystać z oryginału i kopii zapasowej programu jedynie wtedy, gdy wynika to z zapisu umowy.

Agnieszka Pogorzelska

Bibliografia:

- 1.M. Bogacz, Vademecum skomputeryzowanego nauczyciela bibliotekarza. Warszawa 2005, Agencja „Sukrus’
- 2.Poradnik nauczyciela bibliotekarza, (pod red.) Bohdana Orłowskiego. Warszawa 2006, Programowanie Komputerów 2005 Konstancin
- 3.Prawo autorskie, Kantor Wydawniczy Zakamacze, Zakamycze 2002

**Zestawienia bibliograficzne
opracowane w okresie roku szkolnego 2007/2008
przez PBP w Koninie**

1. <i>Autyzm</i>. Wybór literatury. 70 poz. 2. <i>Biblioteka szkolna i nauczyciel bibliotekarz</i>. Wybór literatury. 88 poz. 3. <i>Bogusław Śliwerski</i>. Wybór literatury. 152 poz. 4. <i>Edukacja przyrodnicza i ekologiczna</i>. Bibliografia Wybór literatury. 214 poz. 5. <i>Edukacja przyrodnicza i ekologiczna</i>. Wybór literatury. 222 poz. 6. <i>Jak przeciwdziałać agresji i przemocy w szkole</i>. Wybór literatury. 160 poz.	7. <i>Literatura dla początkującego nauczyciela</i>. Wybór literatury. 126 poz. 8. <i>Matematyka w szkole drogą do sukcesu na maturze i w życiu</i>. Wybór literatury. 175 poz. 9. <i>Postawa, której szukamy Cz. 2</i>. Wybór literatury. 73 poz. 10. <i>Stanisław Wyspiański 1869 - 1907. Życie i twórczość</i>. Bibliografia przedmiotowa - wybór. 370 poz.

* * * * *

Słów kilka o pracy z najmłodszym czytelnikiem

„Dziecko to taki sympatyczny początek człowieka”.
Don Herold

Biblioteka szkolna jest integralną częścią procesu dydaktycznego. Podstawę pracy biblioteki szkolnej stanowią: (...) współpraca z uczniami, nauczycielami, administracją szkolną i rodzicami.¹ Nie trzeba nikogo przekonywać, że we współczesnej szkole bardzo ważne jest, aby grono pedagogiczne współpracowało ściśle ze sobą. Bibliotekarz, z racji zajmowanego

przez siebie stanowiska, ma kontakt ze wszystkimi pracownikami szkoły. To, jak wykorzysta tę sytuację, zależy jedynie od niego.

*W jednym z artykułów napisałam: **Bibliotekarz, choćby najlepiej pracował, nie uzyska żadnych znaczących efektów bez pomocy środowiska szkolnego, do którego należy grono pedagogiczne z dyrektorem na czele.**² Łatwo jest mówić, trudniej działać.*

¹ Fragment *Manifestu Bibliotek Szkolnych* (UNESCO/IFLA). „Biblioteka w Szkole” 2000 nr11 s.1

² „Nowe w Szkole” 2002 nr10

Pozwolę sobie napisać w skrócie, jak to wygląda w mojej szkole.

Mam niewątpliwe szczęście pracować ze wspaniałym gronem pedagogicznym, bardzo twórczym i otwartym na wszelkie inicjatywy. Dzięki temu udaje mi się wprowadzać w życie różne pomysły. Co roku ogłaszam dla uczniów klas II i III konkurs na najładniejszy dzienniczek lektur. Przez cały rok szkolny dzieci prowadzą zeszyty wg wzoru, w których umieszczają opisy przeczytanych przez siebie książek (z biblioteki szkolnej, publicznej lub domowej). W czerwcu komisja wybiera (obrady bywają burzliwe) najlepsze zeszyty i nagradza uczestników książkami. Wszystkie dzieci otrzymują pamiątkowe dyplomy.

Ponieważ z najmłodszymi uczniami realizowane jest nauczanie zintegrowane bibliotekarz nie ma już, jak to bywało wcześniej, obowiązku prowadzenia zajęć z edukacji czytelnicznej i informacyjnej. Ale nie wyobrażam sobie, aby maluchy przebywały w bibliotece sporadycznie. Zresztą, czy jest to możliwe? Dzieci garną się do biblioteki, bardzo chcą pani pomagać. Świetnie radzą sobie nie tylko przy pracach porządkowych, czy dbaniu o roślinki. Doskonale potrafią np. przygotować karty czytelników do statystyki dziennej, schować je w odpowiednim miejscu, odpisać książki i odnieść na półkę, przyciąć folię do nowych książek (wszystkim miłośnikom z klas młodszych na koniec roku szkolnego wręczamy *Dyplom Przyjaciela Biblioteki*).

Dlatego opracowałam, i dzięki życzliwości mojej koleżanki wychowawczynie klas początkowych, prowadziłam regularne zajęcia z edukacji czytelnicznej, według autorskiego rozkładu materiału skorelowanego z podręcznikiem Wydawnictwa DIDASKO *Ja, Ty-My. Poznaje świat i wyrażam siebie*.³ Były to lata bardzo ścisłej współpracy podsumowane w klasie III *Klasowym konkursem czytelnicznym*. Jaki był cel tych zajęć? Przede wszystkim wprowadzały one do zagadnień ze ścieżki edukacja czytelnicza i medialna realizowanych na II i III etapie nauczania. Miały rozbudzać pewne potrzeby i zainteresowania, a także wyrobić nawyk przychodzenia do biblioteki, nie tylko w celu wypożyczenia książki. Czy eksperyment się powiodł? – nie do mnie należy ocena. Ponieważ nauczyciele pracują obecnie na podręcznikach WSiP *Wesoła Szkoła*, zapoczątkowałam również cykl podobnych spotkań w oparciu o opracowany przez siebie rozkład zajęć dla klas I-III. Oto przykład, jak to robię w klasie pierwszej (rozkład podlega modyfikacji pod wpływem sugestii danego wychowawcy, spotkania trwają od 15 do 45 min.).

³ Fragment opublikowałam w czasopiśmie „Wszystko dla Szkoły” 2001 nr7/8

BLOK TEMATYCZNY	TEMAT	MATERIAŁ PROGRAMOWY	PROCEDURY OSIĄGANIA CEŁÓW	EDUKACYJNE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW
1	2	3	4	5
Już jestem uczniem.	Nasza biblioteka.	<ul style="list-style-type: none"> - miejsce biblioteki w szkole, - pomieszczenia biblioteki i ich przeznaczenie, - księgozbiór, - zasady zachowania 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanka, - obserwacja, - dyskusja 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, gdzie w szkole znajduje się biblioteka, - zna rozmieszczenie pomieszczeń biblioteki, - zna przeznaczenie czytelnicy i wypożyczalni, - wie, jaki rodzaj księgozbioru gromadzony jest w bibliotece, - zna podstawowe zasady zachowania w bibliotece szkolnej
Moja rodzina, mój dom.	Gdzie mieszka książka?	<ul style="list-style-type: none"> - księgozbiór ruchomy i podręczny, - podział literatury ze względu na treść, - oznaczenia literowe półek w bibliotece 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanka, - obserwacja, - dyskusja 	<ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcia: biblioteka, wypożyczalnia, czytelnia, księgozbiór ruchomy, księgozbiór podręczny, - wie, jakiego rodzaju materiały znajdują się w wypożyczalni a jakie w czytelnicy, - zna układ książek w bibliotece, - wie, na któ-

				<p>rych półkach stoją książki przeznaczone dla dzieci</p>
<p>Jesteśmy klientami.</p>	<p>W jaki sposób korzystamy z usług biblioteki?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie z pojęciami: bibliotekarka, wypożyczający, korzystający z księgozbioru, - zasady zachowania w bibliotece – regulamin wypożyczalni i czytelnicy, - miejsca przechowywania książek dla dzieci, - zasady korzystania ze zbiorów czytelnicy 	<ul style="list-style-type: none"> - pogadanka, - obserwacja, - pokaz, - ćwiczenia 	<ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcia: bibliotekarka, wypożyczający, korzystający z księgozbioru, regulamin biblioteki, - zna regulamin wypożyczalni, - wie, gdzie w wypożyczalni stoją książki dla dzieci, - zna regulamin czytelnicy, - wie, jakie materiały gromadzone są w czytelnicy i jak z nich korzystać, - potrafi samodzielnie wybrać książkę
<p>Ciekawe zajęcia na zimowe wieczory.</p>	<p>Pomysł na nudę.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - czytanie książek formą spędzania czasu wolnego, - rola czasopism i książek w zdobywaniu wiedzy i w rozwijaniu zainteresowań 	<ul style="list-style-type: none"> - dyskusja, - pogadanka, - praca samodzielna 	<ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcia: książka, czasopismo, - wie, jakie czasopisma dla dzieci znajdują się w szkolnej bibliotece, - potrafi wymienić tytuły innych czasopism dla dzieci, - potrafi ko-

				<p>rzystać z czasopi- sma,</p> <ul style="list-style-type: none"> - zna rolę czasopisma i książki w zdobywaniu wiedzy i rozwijaniu zainteresowań
<p>Uroczystości rodzinne, klasowe i szkolne.</p>	<p>Jestem czytelnikiem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - przypomnienie zasad korzystania z księgozbioru, - zasady poszanowania książki, - pierwsze wypożyczenie 	<ul style="list-style-type: none"> - dyskusja, - pokaz, - pogadanka 	<ul style="list-style-type: none"> - pamięta zasady korzystania z księgozbioru, - umie właściwie zachować się w bibliotece, - umie wymienić zasady poszanowania książki, - zna rozmieszczenie księgozbioru dla dzieci, - umie samodzielnie wypożyczyć i oddać książkę
<p>Nasze zdrowie zależy od nas</p>	<p>Higiena czytania</p>	<ul style="list-style-type: none"> - usytuowanie kąćka do czytania, - prawidłowa pozycja ciała, - odpowiednie oświetlenie, - spożywanie posiłków w czasie czytania, - przerwy w czytaniu 	<ul style="list-style-type: none"> - ćwiczenia w grupach, - dyskusja, - pogadanka 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, jak powinien wyglądać kąćka do czytania, - umie zachować prawidłową postawę w trakcie czytania, - wie, jak powinno być oświetlone miejsce do czy-

				<ul style="list-style-type: none"> - tania, - rozumie, - dlaczego nie należy spożywać posiłków w trakcie czytania, - zna i potrafi wykonać kilka prostych ćwiczeń dla zmęczonych oczu
Zawody znane i nieznane.	Czym zajmuje się ilustrator?	<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie z pojęciem ilustracja, ilustrator, - rodzaje ilustracji, - znaczenie ilustracji w książce, również popularnonaukowej, - znani ilustratorzy książek dla dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> - praca ze słownikiem, - pogadanka, - burza mózgów, - wystawa 	<ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcia: ilustrator, ilustracja, - zna rodzaje ilustracji, - umie podać znaczenie ilustracji w książce, - kojarzy nazwiska znanych ilustratorów książek dla dzieci, - zna zasady korzystania ze słownika

Częstymi gośćmi czytelnicy szkolnej są dzieci spędzające dużo czasu w świetlicy. Ponieważ przeważnie są to uczniowie klas początkowych, zrodził się pomysł realizacji wspólnych zajęć wychowawcy świetlicy i bibliotekarza. Dla koleżanki była to forma zorganizowania dzieciom wolnego czasu, dla mnie okazja promocji biblioteki, czytelnictwa oraz

włączenia się do akcji *Cała Polska czyta dzieciom*. Zajęcia odbywały się po południu w czytelnicy szkolnej. Oczywiście bardzo trudno jest zmobilizować dzieci do jakiegokolwiek pracy po lekcjach. Mimo to udało nam się przeprowadzić, oprócz okazjonalnych zajęć, cykl spotkań skorelowanych z planem pracy świetlicy szkolnej. Oto fragment:

Wykaz zajęć prowadzonych z dziećmi w czytelnicy szkolnej	
Opracowanie i prowadzenie: Mirona Adamska – bibliotekarka, Dorota Żuk – wychowawczynie świetlicy.	
Tematyka zajęć	Plan zajęć
Czytelnia miejscem	1. Powitanie i wzajemne poznanie się.

<p>cichej pracy i wesołej zabawy.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 2. Przedstawienie celu i charakteru cyklu spotkań w czytelni. 3. Określenie przeznaczenia czytelni, rodzaju gromadzonych zbiorów, zasad korzystania z niej. 4. Wymiana zdań nt. tego, w jaki sposób można miło spędzić czas w czytelni szkolnej. 5. Wspólne przeglądanie czasopism dla dzieci, w celu odnalezienie krzyżówek, rebusów, łamigłówek, historyjek komiksowych, gier planszowych itp.
<p>Poznajemy przygody Mafina, bohatera baśni Paula Warrena <i>Mafin i Urgi</i>.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rozmowa nt. tego, jak dzieci spędzają wolny czas. 2. Czytanie książek – przykry obowiązek czy przyjemność? 3. Głośne czytanie baśni <i>Mafin i Urgi</i>. 4. Czy lubimy bardziej słuchać czytanych bajek np. przez rodziców czy oglądać je w telewizji? 5. Maja ulubiona bajka – swobodne wypowiedzi dzieci.
<p>Co do czego, mój kolego? – zgaduj zgadula.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Określenie zasad mini konkursu Zgaduj zgadula. 2. Wyłonienie chętnych uczestników zabawy. 3. Przeprowadzenie konkursu przy wykorzystaniu książek z zagadkami (Laskowska Joanna <i>Co do czego, mój kolego?: zbiór zagadek dla najmłodszych</i>; Skorek Ewa <i>Księga zagadek</i>). 4. Nadanie zwycięzcy tytułu Mądrej Głowy i nagrodzenie oklaskami. 5. Swobodne wypowiedzi dzieci nt. tego, czego możemy nauczyć się rozwiązując zagadki.
<p>Wiersze o literkach.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaprezentowanie książki Ryszarda Marka Grońskiego <i>Wierszyki o literkach</i>. 2. Głośne czytanie wierszy o literkach. 3. Poszukiwanie alfabetu w bibliotece – oznaczenie poszczególnych regałów i alfabetyczne uporządkowanie książek. 4. Sporządzenie plastycznego wizerunku wybranej literki alfabetu. 5. Wystawa prac.
<p>Jakie programy telewizyjne oglądamy?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Czy lubimy oglądać programy w telewizji i dlaczego. 2. Głośne czytanie opowiadania <i>Wampiry</i> („Świerszczyk” 2001 nr20) 3. Czy wszystkie programy telewizyjne przeznaczone są dla dzieci? 4. Wspólne wyszukiwanie programów dla dzieci w propozycjach poszczególnych stacji telewizyjnych. 5. Omówienie przez dzieci oglądanych przez nich ciekawych programów TV.
<p>Czego mogą nauczyć nas baśnie?</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie z pojęciem „baśń”. 2. Różnice między baśnią książkową a filmową. 3. Projekcja baśni z kasety VHS.

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Omówienie przygód bohaterki. 5. Co to jest „morał”. 6. Jaką mądrą myśl zawarto w baśni. 7. Zilustrowanie wybranej przygody bohaterki filmu.
Jesienna szaruga – rozmawiamy o bezpieczeństwie na drodze.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Jesień – wspólne ustalenie cech tej pory roku. 2. Projekcja filmu <i>Odblaskowe pierwszaki</i>. 3. Ustalenie zasad, które obowiązują pieszego na drodze – spisanie ich i zawieszenie na gazecie. 4. Odblaskowe pierwszaki to my – odnalezienie na swojej odzieży wierzchniej i tornistrze odbłasków bądź miejsca, w którym powinny się znaleźć.
Poznajemy baśniowy świat Mikołaja.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Święty Mikołaj – kto to taki? 2. Skąd się wzięła tradycja wręczania prezentów w Mikołajki - zapoznanie z postacią biskupa Mikołaja. 3. Rozmowa o zbliżających się świętach Bożego Narodzenia. 4. Głośne czytanie <i>Bajek z Kraju Mikołaja</i> Anny Sojki. 5. Przygotowywanie papierowych ozdób choinkowych. 6. Wspólne ubieranie choinki.
Ilustrujemy baśń H.Ch.Andersena <i>Królowa Śniegu</i> .	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przybliżenie pojęcia „ilustracja”. 2. Rola ilustracji w książce, czasopiśmie. 3. Głośne czytanie baśni <i>Królowa Śniegu</i>. 4. Samodzielne wykonanie dowolną techniką ilustracji do wybranego fragmentu baśni. 5. Sporządzenie wystawy prac.

Na zakończenie wspomnę o nauczycielu, z którym bibliotekarz powinien współpracować zawsze, bez względu na to w jakiej szkole pracuje, jakim dysponuje warsztatem, jakie posiada umiejętności, jakimi pała uczuciami i czy mu się to podoba czy nie. Nie może być to tylko przejaw solidarności zawodowej czy braku wyboru. Myślę o bibliotekarzu – osobie, z którą spędza się najwięcej godzin, z którą planuje się pracę biblioteki, organizuje imprezy, je drugie śniadanie, wymienia poglądy, dzieli niespodziewanymi zastępstwami, organizuje fundusze na zakup książek... W ciągu pracy zawodowej miałam – i mam do dziś – okazję pracować i współpracować ze wspaniałymi bibliotekarkami, które w pracy zawodowej wyróżniały się profesjonalizmem, a prywatnie były prawdziwymi przyjaciółkami. I tak upłynęło już 18 lat, choć podobno *szczęśliwi nie liczą godzin*.⁴ Razem z Barbarą Chmielewską napisałyśmy program do zajęć pozalekcyjnych z edukacji czytelnictwa i medialnej, przeznaczony do realizacji przede wszystkim w klasach trzecich szkoły podstawowej. Ich cel ogólny to wprowadzenie dziecka w świat mediów, rozbudzenie potrzeby czytania i krytycznego odbioru dóbr kultury. Poniżej prezentuję tylko treści edukacyjne programu.

BLOK TEMATYCZNY	MATERIAŁ PROGRAMOWY	EDUKACYJNE OSIĄGNIĘCIA UCZNIÓW
Dzieje mediów	- zarys historii mediów od słowa poprzez druk, przekaz radiowy, telewizyjny, sieć internetowa,	- zna i rozumie pojęcie media, - zna rodzaje mediów, - umie je wymienić

⁴ Mathew Priar, angielski poeta i dyplomata

	<ul style="list-style-type: none"> - przyczyny powstania różnych mediów, - chronologia powstania, - rodzaje przekazu, - powszechność przekazu i popularność różnych form, - wpływ mediów na rozwój społeczeństw 	<ul style="list-style-type: none"> wg chronologii powstania, - orientuje się w różnicach w przekazie tej samej informacji za pośrednictwem różnych mediów - zna przyczyny powstania różnych przekazów medialnych, - wie, jaki był wpływ rozwoju mediów na rozwój społeczeństw, - zna pojęcia: środki masowego przekazu, mass media
Sposoby porozumiewania się	<ul style="list-style-type: none"> - różne sposoby porozumiewania się od czasów dawnych do współczesnych 	<ul style="list-style-type: none"> - zna sposoby porozumiewania się, - potrafi przekazać w różny sposób prosty komunikat
Druk w przekazie medialnym	<ul style="list-style-type: none"> - historia gazety, - twórcy i proces powstawania gazet i czasopism, - odbiorca - historia książki od średniowiecza po dziś, - etapy powstawania książki, - twórcy książki – autor, wydawca 	<ul style="list-style-type: none"> - zna znaczenie pojęć gazeta i czasopismo, redakcja, drukarnia, kolportaż, - rozumie sens istnienia tego przekazu medialnego - zna różne formy książki, - umie przedstawić chronologicznie dzieje książki, - rozróżnia pojęcia autor, wydawca, - orientuje się w jaki sposób powstaje współczesna książka
Radio i telewizja	<ul style="list-style-type: none"> - rodzaje programów telewizyjnych, - zasięg programu telewizyjnego, - program telewizyjny jako źródło informacji i forma rozrywki - rodzaje audycji radiowych, - język radia, 	<ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcia: telewizja, telewizja satelitarna, program telewizyjny, - umie wymienić kilka rodzajów programów telewizyjnych, - zna programy adresowane do dzieci,

	<ul style="list-style-type: none"> - zasięg komunikatu radiowego 	<ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcia: radio, program radiowy, - potrafi wymienić kilka rodzajów programów radiowych, - wie, co składa się na język radia
Teatr i film	<ul style="list-style-type: none"> - teatralne środki wyrazu, - rodzaje teatru i sztuk teatralnych - twórcy filmu, - etapy powstawania filmu 	<ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcia: teatr, sztuka teatralna, aktor, scenografia, - umie wymienić rodzaje teatru i sztuk teatralnych - zna pojęcia: producent, scenarzysta, reżyser, scenograf, kostiumolog, kompozytor, operator, - zna etapy powstawania filmu
Wpływ środków masowego przekazu na współczesnego człowieka	<ul style="list-style-type: none"> - rodzaje reklamy, - funkcje reklamy, - reklama „dobra” i reklama „zła”, - praca agencji reklamowej, - wpływ mediów na życie człowieka (pozytywny i negatywny) 	<ul style="list-style-type: none"> - zna pojęcia: reklama, reklama uliczna, prasowa, radiowa, telewizyjna, druki reklamowe, - orientuje się w specyfice pracy agencji reklamowej, - rozróżnia media, - próbuje ocenić wady i zalety poszczególnych mediów, - potrafi podać sposoby racjonalnego korzystania z mediów, - umie określić cel przekazów reklamowych, - stara się dostrzegać zagrożenia wynikające z uproszczeń stosowanych w reklamach, - stara się krytycznie odbierać przekazy reklamowe
Instytucje udostępniające informacje i dobra kultury	<ul style="list-style-type: none"> - rodzaje instytucji udostępniających informacje i dobra kultury, 	<ul style="list-style-type: none"> - umie wymienić instytucje udostępniające informacje i dobra kultury,

	<ul style="list-style-type: none"> - rodzaje i funkcje bibliotek, - zasady korzystania z biblioteki publicznej 	<ul style="list-style-type: none"> - zna różnice w sposobie udostępniania informacji i dóbr kultury w poszczególnych instytucjach, - zna biblioteki w najbliższym otoczeniu, - umie korzystać ze zbiorów biblioteki dla dzieci
Higiena czytania	<ul style="list-style-type: none"> - zasady higienicznego czytania – odpowiednie oświetlenie, miejsce, postawa, estetyka miejsca, izolacja od hałasu, - zasady poszanowania książki 	<p>Zna zasady higienicznego czytania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - umie zorganizować kąciak do czytania, - zna zasady prawidłowego oświetlenia (sztucznego i naturalnego) w trakcie pracy, - umie zachować prawidłową postawę, - zna zasady poszanowania książki
Podsumowanie zdobytej wiedzy	<ul style="list-style-type: none"> - zwiedzanie: archiwum, muzeum – galerii sztuki, kina, domu kultury, studia radiowego, studia telewizyjnego, redakcji gazety, - zapoznanie z funkcjonowaniem wyżej wymienionych instytucji 	<ul style="list-style-type: none"> - zna instytucje udostępniające informacje i dobra kultury w swoim mieście, - wie, gdzie znajdują się siedziby tych instytucji

To tylko kilka przykładów pracy z najmłodszym czytelnikiem na terenie szkoły. Przed nauczycielami bibliotekarzami stają wciąż nowe wyzwania. Uruchomienie ICIM podsuwa kolejne pomysły. Szkoda, że jest nas tak mało na etatach w szkolnych bibliotekach! Życzę wszystkim bibliotekarzom – także sobie - wielu lat owocnej współpracy wpływających w duchu *Tous pour un, un pour tous*.⁵

Mirona Adamska

⁵ *Wszyscy za jednego, jeden za wszystkich*, Aleksander Dumas - ojciec

Terapeutyczna funkcja słowa pisanego

W Polsce, podobnie jak i w innych państwach świata, znaczny procent ludzi to niepełnosprawni. Powszechnie wiadomo, że liczba ta systematycznie wzrasta. Zazwyczaj niepełnosprawność kojarzy się z uszkodzeniem, kalectwem, deficytem lub ograniczeniem. Kiedy widzimy osobę na wózku inwalidzkim, trzymającą białą laskę lub kulę, czy gestykulującą podczas rozmowy wiemy, że mamy do czynienia z niepełnosprawnym. Trzeba jednak pamiętać, że niepełnosprawność dotyczy zarówno funkcji fizycznych (budowy ciała, budowy narządów np.: narządu wzroku, słuchu, mowy), jak i funkcji pozafizycznych czyli psychicznych (np.: niesprawność społeczna, intelektualna). Niepełnosprawność „jest pojęciem ogólnym obejmującym wszystkie możliwe dysfunkcje, wady, zaburzenia

i uszkodzenia pojawiające się niezależnie od wieku życia człowieka, jego płci, statusu społecznego, standardu życia, stopnia obniżenia rozwoju danej funkcji czy określonej sprawności danego narządu, a także okresu trwania tego stanu (terminalnie, tj. czasowo, występującego bądź bezterminowego, a więc stałego, utrzymującego się często dożywno), utrudniającego normalne funkcjonowanie danej osoby w kręgu ludzi i spraw swojego środowiska”.

Niepełnosprawność jest jednym z najboleśniejszych problemów współczesnego świata. Mimo dużego postępu cywilizacyjnego ludzie nadal nie umieją pokonać przyczyn występowania niepełnosprawności. Wszyscy pełnosprawni powinni jednak podejmować wszelkie czynności, ułatwiające osobom poszkodowanym przez los właściwe funkcjonowanie w

społeczeństwie, we wszystkich obszarach życia. Bardzo ważną funkcję w rozwoju sfery intelektualnej, społecznej oraz emocjonalnej osób niepełnosprawnych pełni literatura.

Walory książki są niezwykle ważne w procesie rehabilitacji (należy pamiętać, iż pod pojęciem „książka” rozumiemy również takie wydawnictwa, jak – gazety, czasopisma). Książka:

- jest dyspozycyjna – w każdej chwili możemy znaleźć w niej to, co jest nam potrzebne,

- gwarantuje całkowitą intymność poszukiwań i przeżyć związanych z odbiorem treści,

- daje wyobraźni całkowitą swobodę. Rozwijanie wyobraźni to również szukanie nowych rozwiązań. Utożsamianie się z bohaterem oraz ocena jego postawy powoduje budowanie wzoru postępowania i własnej moralności.

Słowo pisane oddziałuje na wszystkie sfery życia psychicznego: na zmysły, wyobraźnię, uczucia, intelekt oraz nastroje. Ludzie niepełnosprawni, bardziej niż osoby zdrowe, potrzebują odnalezienia własnego, szczególnego sensu życia. Poszukują odpowiedzi na nurtujące ich trudne pytania. Pomocy mogą szukać w różnych publikacjach. Daje to możliwość przemyślenia problemu w ciszy i intymności, a jednocześnie jest podpowiedzą innych ludzi, którzy swe przemyślenia przelali na papier. Książka pomaga poznać nowe sposoby przeżywania miłości, rozpacz, klęski czy szczęścia. Doświadczenia innych ludzi, poznane dzięki literaturze, mogą wywoływać akceptację lub dezaprobatę własnych zachowań podobnych do przedstawionych w książce. Kolejną funkcją, jaką pełni słowo pisane w życiu niepełnosprawnych jest otwarcie „okna na świat”.

Niekiedy kontakt z książką jest jedynym łącznikiem osoby chorej ze światem. Jest jedyną możliwością poznawania życia i przygód, rozszerzania kręgu doświadczeń oraz rozwijania wyższych uczuć. Literatura częściowo rekompensuje braki realnego życia, zaspokaja niezrealizowane pragnienia, marzenia oraz ambicje. Ważną rolą książki jest również to, iż pozwala ona czytelnikowi oderwać się od smutków, cierpień i problemów. Dużą wartość ma książka, która bawi, wywołuje uśmiech na twarzy i pozwala zapomnieć o wszelkich utrapieniach codzienności. Czytelnictwo przyczynia się do poszerzania kultury i wiedzy, stanowi czynnik samokształcenia i wychowania społecznego. Książka ukazuje przykłady właściwego współżycia z innymi ludźmi, postępowania z godnie z przyjętymi normami społecznymi oraz uczy opieki nad słabszymi. Przyczynia się do dojrzewania emocjonalnego czytelnika. Utożsamiając się z bohaterem, przeżywając jego przygody i analizując problemy postaci literackiej, jednostka upośledzona uczy się żyć w społeczeństwie. Literatura daje poczucie bezpieczeństwa oraz wzmacnia odporność psychiczną czytelnika. Dostarcza wzorce, pomaga w przebudowie i rozbudowie własnego, wewnętrznego świata. Kontakt z książką kształtuje system wartości, postawy moralno – społeczne, wrażliwość estetyczną, a jednocześnie pozwala pożytecznie wypełnić wolny czas.

Terapeutyczne walory literatury zauważane są w czterech sferach osobowości człowieka:

- w sferze intelektu – pomaga czytelnikowi zdobyć wiedzę niezbędną dla zrozumienia i rozwiązania własnych problemów,
- w sferze społecznej – pomaga zauważyć socjalne i kulturowe uwarunkowania działalności człowieka i stosunki łączące go z innymi ludźmi,
- w sferze emocjonalnej – pozwala na dokonanie wglądu identyfikacji oraz powoduje kompensację omijając nie-

bezpieczeństwa związane z bezpośrednim omawianiem osobistych problemów czytelnika,

- w odniesieniu do zaburzonego zachowania - pomaga w eliminowaniu niepożądanych zachowań, podając czytelnikowi wzory zachowań społecznie pożądanych.

Terapeutyczna funkcja książki i czasopisma ma wielkie znaczenie w procesie rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Kontakt z literaturą kształtuje system wartości, wyobraźnię, uczucia i intelekt. Książki pomagają zdobyć wiedzę pomocną w rozwiązywaniu problemów, a także jest znakomitym sposobem spędzania czasu wolnego. Czytelnictwo przyczynia się do poszerzania kultury oraz do zwiększania kontaktu ze światem. Mimo, iż walory słowa pisanego są niezwykle ważne, to niestety poziom czytelnictwa oraz zainteresowanie książką i czasopismem jest niewielkie i mało zadawalające. Osoby niepełnosprawne preferują oglądanie telewizji oraz korzystanie z Internetu. Rzadko sięgają po wydawnictwa zwarte i ciągłe. Niewiele jest także osób odwiedzających bibliotekę. Przyczyn takiej sytuacji może być wiele: trudności z dotarciem do biblioteki, brak wyrobionego nawyku czytania, mała motywacja ze strony środowiska rodzinnego, błędy wychowawcze nauczycieli, zbyt małe zaangażowanie się bibliotekarzy w pracę z osobami niepełnosprawnymi itp. Z tego względu, o kontakt z czytelnikiem powinna zabiegać sama biblioteka. Jej pracownicy powinni rozbudzać potrzebę czytania, propagować czytelnictwo, ukazywać ciekawe formy zabawy, pracy i nauki z literaturą oraz zachęcać do aktywnego i częstego obcowania ze słowem pisanym.

Anna Cichos

Bibliografia:

1. Biblioterapia: z zagadnień pomocy niepełnosprawnym użytkownikom książ-

ki / red. M. Fedorowicz i T.Kraszewski.
Toruń:Wydawnic- two Uniwersytetu Mi-
kołaja Kopernika, 2007

2. Dziecko niepełnosprawne w bibliotece:
materiały z seminarium w Gdańsku (14-
15 XI 1994) oraz Krynicy Morskiej (7-8
XII 1995) /red. J. Nowicki i M. Szyszko.-
Warszawa: Wydawnictwo SBP, 1996

3. Minczakiewicz E.: Dziecko niepełno-
sprawne w rodzinie i szkole.-Kraków:
Oficyna Wydawnicza "Impuls", 2002

4. Niemczykowa A: Książka w życiu ludzi
niepełnosprawnych/Poradnik Biblioteka-
rza. - 1992, nr 4, s. 6

*****

Zasady publikacji w Biuletynie Informacyjnym PBP w Koninie „Rewers”

■ Materiały przeznaczone do publikacji należy przysyłać pocztą elektroniczną na adres e-mail: pbp@pbpkonin.pl lub składać w sekretariacie Biblioteki (ul. Przemysłowa 7).

■ Wymagany format dokumentu:

- czcionka: Times New Roman, 12 pkt,
- odstęp między wierszami: pojedynczy,
- marginesy: 2 cm,
- objętość: do 5 stron formatu A- 4.

■ Materiał powinien zawierać następujące informacje:

- imię i nazwisko autora,
- kwalifikacje zawodowe/pełniona funkcja,
- miejsca pracy,
- adres kontaktowy (e- mail), numer telefonu.

■ Tekst powinien być komunikatywny i poprawny językowo.

■ O zakwalifikowaniu materiału do publikacji decyduje zespół redakcyjny. Zespół zastrzega sobie prawo skracania treści oraz korekty bez porozumienia z autorem.

■ Do tekstu należy dołączyć oświadczenie stwierdzające, że materiał nie został wcześniej opublikowany.

■ Z tytułu naruszenia praw autorskich osób trzecich Biblioteka nie ponosi żadnej odpowiedzialności.

Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Koninie

62-510 Konin, ul. Przemysłowa 7
cent. tel./fax.. 0~63 242 63 39: 0~63 249 30 40
e-mail: pbp@pbpkonin.pl
www.pbpkonin.pl
dyrektor: mgr Danuta Jaszczak

Dział Gromadzenia i Opracowywania Zbiorów

tel. (0-63) 242 63 39 wew. 22
p.o. kierownika: mgr Magdalena Włodarkiewicz

Dział Informacyjno-Bibliograficzny i Czytelnia

tel. (0-63) 242 63 39 wew. 27
kierownik: mgr Aleksandra Czajkowska

Dział Wypożyczeń z Magazynem

tel. (0-63) 242 63 39 wew. 23
kierownik: mgr Mira Olszak

Dział Medialno-Techniczny

tel. (0-63) 242 63 39

Filie:

62-400 **Słupca**, ul. Mickiewicza 24
tel. (0-63) 275 15 43
e-mail: pbpslupca@vp.pl
kierownik: mgr Hanka Kasperska-Stróżyk

62-600 **Koło**, ul. Toruńska 60

tel. (0-63) 272 12 61

e-mail: pbpkolo@vp.pl

kierownik: mgr Agnieszka Malińska

62-700 **Turek**, al. Piłsudskiego 1

tel. (0-63) 278 49 40

e-mail: pbpturek@wp.pl

kierownik: mgr Ewa Kiwak